

Sayı : 6/1961

**TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BİRLİKLER VE DERNEKLER KANUNU**

(7/1991 sayılı değişiklik yasasıyla değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle)

Madde 1

Üyelikleri münhasıran Türk Cemaat mensuplarına ait olup kazanç paylaşmaktan başka bir maksatla kurulan her nevi birlik, dernek ve sair teşekküller, bu kanuna tabidir.

Bir birlik, dernek ve sair teşekkülün herhangi bir şubesi, bu kanunun maksatları bakımından, hale göre, ayrı bir birlik, dernek ve sair bir teşekkül addedilir.

Madde 2

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut ve mezkûr tarihte veya ondan sonra kurulacak olan ve 1'inci maddenin şumulüne giren her birlik, dernek ve sair teşekkülün hale göre devam edebilmesi veya kurulabilmesi için Sosyal İşler ve Belediye İşleri Dairesinde tescil ve kayıt edilmesi ve her yıl 1 Ocaktan itibaren kaydının yenilenmesi gerekir.

Kayıt muamelesi en geç bir ay zarfında ikmal edilmelidir.

7/1991 Bakanlar Kurulunca hayır kurumu olarak tescili onaylanan bir dernek üyelerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olup olmadığına bakılmaksızın dernek olarak tescil edilebilir.

Madde 3

2'nci madde gereğince bir tescil muamelesi için yapılacak müracaatla birlikte, ilgili birlik, dernek ve sair teşekkülün tüzüğünün makine ile yazılmış üç suretinin, hale göre, mevcut veya kurucu üyelerini gösteren bir cetvelin üç suretinin, lokali olduğu veya olacağı halde bu lokalin adresinin lokali olmadığı veya olmayacağı halde idare merkezi adresinin ve bu kanunla konan resimlerin ödendiğine dair Türk Cemaat Meclisi Maliye Dairesinden alınmış bir makbuzun, mezkur Daireye verilmesi gerekir.

Madde 4

Her birlik, dernek ve sair teşekkülün bir Tüzüğü vardır. Bu Tüzüğün aşağıdaki hususları ihtiva etmesi şarttır:-

- (1) Birlik, dernek ve sair teşekkülün adı ve merkezi veya lokalinin adresi;
- (2) Birlik, dernek ve sair teşekkülün mevzuu ve gayesi, bu gayenin tahakkuku için takip edilecek yol veya gösterilecek faaliyetler;
- (3) Kurucu üyelerin öz ve varsa soy adları, meslekleri ve ikametgâhları;
- (4) Birlik, dernek ve sair teşekküllere girmek ve çıkmak veya çıkarılmak için konan şartlar;

- (5) Şubelerin nasıl tesis, idare ve temsil edileceği ve yetkilerinin derecesi;
- (6) Genel Kurulun görevleri, yetkileri, davet tarzı toplantılar ve alınan kararların tebliğine dair hükümler;
- (7) Genel Kurul toplantıları için gerekli nisab ve üye sayısının en az beşte birinin talebi ile olağanüstü genel kurul toplantısı yapılacağına dair hükümler;
- (8) Yönetim Kurulunun teşekkülü, görev ve yetkilerine dair hükümler;
- (9) Hesapların teftiş ve murakabesi hakkında hükümler;
- (10) Lokali olduğu veya olacağı halde üye olmayanların devam edemeyeceği hakkında hüküm;
- (11) Üyelerin verecekleri aidat miktarı;
- (12) Ana Tüzüğün ne yolda değiştirilebileceği;
- (13) Birlik , dernek ve sair teşekkülün feshi veya kapatılması halinde paralarının ve sair aktif kıymetlerinin tasfiye şekli.

Madde 5

Anayasanın veya bu kanunun veya herhangi bir başka bir Türk Cemaat kanununun herhangi bir hükmüne aykırı gayesi olan veya faaliyetlerde bulunan herhangi bir birlik, dernek ve sair teşekkül kurulamaz veya devam edemez.

Madde 6

Her birlik, dernek ve sair teşekkül, aşağıda gösterilen defterleri tutar:-

- (1) Üyeleri gösteren bir defter;
- (2) Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararlarını gösteren bir defter;
- (3) Gelir ve Gideri teferruatıyla gösteren hesap defteri;
- (4) Gelen ve giden evrak defteri;
- (5) Misafir getiren üyelerin ve getirdikleri misafirlerin isimlerini gösteren bir defter.

Madde 7

Her birlik, dernek ve sair bir teşekkülün Yönetim Kurulu, Genel Kurul kararlarını, seçilen Yönetim Kurulu üyelerinin isimlerini en geç on gün içerisinde Sosyal İşler ve Belediye İşleri Dairesine yazılı olarak bildirmeye mecburdur.

Madde 8

Sosyal İşler ve Belediye İşleri Dairesinin yetkili memurları, bu kanun veya ilgili başka bir Türk Cemaat kanunu gereğince murakabe görevlerini ifa etmek üzere, bu kanunun şumulüne giren her hangi bir birlik, dernek ve sair bir teşekkülün defter ve kayıtlarını teftiş edebilir ve bu maksatla lokaline veya idare merkezine girebilir.

Madde 9

Bu kanunun veya aynı konu ile ilgili herhangi bir Türk Cemaat kanununun herhangi bir hükmüne aykırı hareket eden herhangi bir birlik, dernek ve sair bir teşekkül, yetkili mahkeme tarafından aykırı hareketin mahiyetine göre, geçici bir süre için veya daimî olarak kapatılabileceği gibi ayrıca elli liraya kadar para cezasına da çarptırılabilir.

Mezkûr para cezasının ödenmesinden, cezayı mucib aykırı hareketin yer aldığı anda, ilgili birlik, dernek ve sair bir teşekkülün üyeleri bulunan şahıslar mes'uldür.

Bu madde gereğince tahsil edilecek paralar Türk Cemaat Meclisi Konsolide Fonuna yatırılır.

Madde 10

Mahkeme muamelelerinde bir birlik, dernek ve sair bir teşekkül, Yönetim Kurulu Başkanı, başkanlığı olmayan bir birlik, dernek ve sair teşekkül, Sekreteri tarafından temsil edilir ve davalar onun tarafından veya aleyhine ikame edilir.

Madde 11

Bu kanunun şumulüne giren birlik, dernek ve sair teşekküllerin tescil ve kayıt muameleleri ile ilgili aşağıdaki resimler ödenir:-

A. TESCİL RESMİ:

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut veya mezkûr tarihte veya ondan sonra kurulacak olan birlik, dernek ve sair teşekküller tescil için bir defaya mahsus olmak üzere-

- (a) Faaliyetleri bir şehir veya kasabaya münhasır olduğu halde üç lira;
- (b) Faaliyetleri bir köye münhasır olduğu halde bir lira, tescil resmi öderler.

B. KAYIT RESMİ:

1. Lokali olan veya olacak olan mezkûr birlik, dernek ve sair teşekküller kayıt için her yıl-

- (a) Faaliyetleri bir şehir veya kasabaya münhasır olduğu ve
 - (i) üye sayısı yüzü aşmadığı halde iki lira;
 - (ii) üye sayısı yüzden fazla ve beş yüzü aşmadığı halde üç lira;
 - (iii) üye sayısı beş yüzden fazla ve bini aşmadığı halde beş lira;
- (b) Faaliyetleri bir köye münhasır olduğu ve
 - (i) üye sayısı elliyi aşmadığı halde beş yüz mil;
 - (ii) üye sayısı elliyi aşmış olduğu halde de bir lira

Kayıt resmi öderler.

2. Lokali olmayan ve olmayacak olan mezkûr birlik, dernek ve sair teşekküller kayıt için her yıl-

- (a) Faaliyetleri bir şehir veya kasabaya münhasır olduğu ve-
- (i) üye sayısı yüzü aşmadığı halde bir lira;
 - (ii) üye sayısı yüzü aştığı halde bir lira beş yüz mil;
- (b) Faaliyetleri bir köye münhasır olduğu halde beş yüz mil, Kayıt resmi öderler.

Madde 12

Hayır maksatları için mevcut veya kurulacak olan birlik, dernek ve sair teşekküller, tescil ve kayıt resminden muaftırlar:

Ancak bir birlik, dernek ve sair teşekkülün hayır maksatları için mevcut veya kurulmuş olduğunun İcra Hey'etince tasvibi gerekir.

Madde 13

Bu kanunu yürütmeye Türk Cemaat Meclisi Sosyal İşler ve Belediye İşleri Dairesi memurdur ve kanunun tam tatbikini sağlamak maksadıyla İcra Hey'eti nizamnameler yapabilir veya emirler ısdar edebilir.

Madde 14

Bu kanun, 1 Ocak, 1961 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.